

Richtlijnen voor het milieueffect- rapport

Thermische reinigingsinstallatie voor teerhoudend asfalt granulaat en ander afvalstoffen in de Eemshaven

van THEO POUW B.V.

Januari 2006

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING.....	3
2. HOOFDPUNTEN VAN DE RICHTLIJNEN.....	4
3. DOEL	4
4. BESLUITVORMING, HUIDIGE SITUATIE EN AUTONOME ONTWIKKELING.....	4
5. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN	5
5.1 Voorgenomen activiteit en alternatieven	5
5.2 Meest milieuvriendelijke alternatief.....	6
6. GEVOLGEN VOOR HET MILIEU	6
6.1 Algemeen.....	6
6.2 Bodem en water	6
6.3 Lucht.....	7
6.4 Geluid	7
6.5 Natuur	7
7. VORM EN PRESENTATIE.....	8
8. VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN	8
9. LEEMTEN IN INFORMATIE EN EVALUATIEPROGRAMMA	8
10. SAMENVATTING VAN HET MER	8

BIJLAGEN

1. Kennisgeving in de Eemsbode en in de Staatscourant d.d. 2 november 2005
2. Lijst van inspraakreacties en adviezen

Inleiding

Theo Pouw Secundaire Bouwstoffen B.V. is voornemens een installatie op te richten voor de thermische verwerking van 200.000 ton teerhoudend asfaltgranulaat (TAG) en 400.000 ton verontreinigde grond en andere minerale afvalstoffen per jaar tot nuttig toepasbare producten. De installatie zal worden opgericht in de Eemshaven. Op grond van categorie 18.2 en 18.4 van het Besluit milieueffectrapportage (m.e.r.) is deze activiteit m.e.r.-plichtig. Daarbij wordt een variant overwogen waarbij grondwater onttrokken zal worden uit dieper gelegen watervoerende pakketten. Op grond van bijlage 8, categorie 11.1 van de Milieuverordening Provincie Groningen is deze variant m.e.r.-plichtig. De m.e.r.-plicht is gekoppeld aan de vergunningverlening in het kader van de Wet milieubeheer (Wm) en een melding of vergunning volgens de Grondwaterwet. Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen zijn in beide gevallen het bevoegd gezag.

De m.e.r.-procedure ging van start met de kennisgeving van de startnotitie in de Staatscourant van 2 november 2005¹.

Bij brief van 24 oktober 2005 hebben we de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de richtlijnen voor het milieueffectrapport. Wij hebben het advies van de Commissie ontvangen op 28 december 2005.

Het doel van de richtlijnen is om aan te geven welke informatie het MER moet bevatten om het mogelijk te maken het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te wegen.

Wij hebben kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen² en hebben deze betrokken bij het opstellen van deze richtlijnen.

Wij zijn van mening dat de startnotitie en de vergunning(aanvragen) al veel voor het MER relevante informatie bevatten. De richtlijnen richten zich vooral op die onderwerpen die in het MER, in aanvulling op hetgeen reeds in de startnotitie is vermeld, nog nader aan de orde moeten komen.

¹ Zie bijlage 1.

² Bijlage 2 geeft hiervan een lijst.

1. HOOFDPUNTEN VAN DE RICHTLIJNEN

Wij beschouwen de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport. Dat wil zeggen dat het MER onvoldoende basis biedt voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming, als de volgende informatie ontbreekt:

Vergunde situatie en voorgenomen activiteit

De voorgenomen activiteit gaat deel uitmaken van een inrichting voor de verwerking van secundaire bouwstoffen. Zonder de reeds vergunde activiteiten kan de thermische reinigingsinstallatie niet functioneren. Beschrijf in het MER welke activiteiten reeds vergund en mogelijk zijn volgens de Wm- en Wvo-vergunningen, voor welke activiteiten nieuwe besluiten nodig zijn en welke activiteiten onlosmakelijk met de thermische reinigingsinstallatie verbonden zijn.

Water en lucht

Beschrijf in het MER de effecten van de emissies naar lucht en water van de thermische reinigingsinstallatie en de activiteiten die daar onlosmakelijk mee verbonden zijn. Geef daarvoor aan wat de effecten zijn van de eventuele grondwateronttrekking en welke afvalwaterbehandeling zal worden toegepast. Geef ook aan welke gasbehandelingen worden toegepast en hoe voorkomen wordt dat kwik, PAK's en dioxines geëmitteerd worden.

Samenvatting van het MER

Het MER dient een samenvatting te bevatten die duidelijk is voor burgers en geschikt is voor de bestuurlijke besluitvorming. Hierin moeten de belangrijkste milieugevolgen per alternatief worden weergegeven, alsmede de maatregelen om die milieugevolgen te minimaliseren en de effectiviteit van die maatregelen.

2. DOEL

In de startnotitie is beschreven dat de initiatiefnemer momenteel nog niet beschikt over een thermische reinigingsinstallatie en dat de locatie Eemshaven het meest in aanmerking komt voor de realisatie van een dergelijke installatie. De installatie wordt gedimensioneerd op het eigen aanbod van TAG. Op basis van het energie"overschot" bij de verwerking van TAG wordt de installatie gecombineerd met de thermische verwerking van verontreinigde grond.

Op termijn is de voorspelling dat het Nederlands aanbod van met name TAG zal afnemen. Gezien deze marktontwikkeling is het mogelijk dat de installatie op termijn voor de verwerking van andere afvalstromen wordt gebruikt. Maak een inschatting op welke termijn het aanbod van Nederlands TAG kleiner zal zijn dan de verwerkingscapaciteit. Geef daarbij expliciet aan in hoeverre verwerking van andere afvalstoffen tot de doelstelling (op termijn) behoort³.

3. BESLUITVORMING, HUIDIGE SITUATIE EN AUTONOME ONTWIK- KELING

Voor aanvoer, op- en overslag en verwerking van afvalstoffen in de Eemshaven zijn reeds vergunningen verleend. De voorgenomen activiteit gaat deel uitmaken van deze

³ Geef daarbij aan welke type afvalstoffen volgens de vergunningen aanwezig mogen zijn op het terrein van Pouw in de Eemshaven.

inrichting voor de verwerking van secundaire bouwstoffen. Zonder deze reeds vergunde activiteiten kan de thermische reinigingsinstallatie niet functioneren. Deze vergunde activiteiten staan niet ter discussie in het MER maar moeten wel op een vergelijkbaar niveau als de voorgenomen activiteit beschreven worden zodat duidelijk wordt welke onderlinge verbanden bestaan tussen de reeds vergunde en nieuwe activiteiten. Geef daarom in het MER aan welke onderdelen reeds vergund en mogelijk zijn volgens de Wm- en Wvo-vergunningen. Ga daarbij specifiek in op:

- de voorzieningen voor ontvangst en acceptatie van de te verwerken stoffen inclusief:
 - hoeveelheden, samenstellingen en herkomst van de afvalstromen;
 - acceptatiecriteria, met name voor afvalstromen die zware metalen, PAK's en dioxinen bevatten;
- de voorzieningen voor opslag, afvoer en toepassing van de gereinigde producten;
- manier van transport (per as/per schip);
- de behandeling van afvalwater (zie ook paragraaf 6.2).

Geef in het MER ook aan voor welke activiteiten nieuwe besluiten nodig zijn of de bestaande vergunningen moeten worden aangepast.

De voorgenomen activiteit moet voldoen aan de emissienormen naar lucht van het Besluit Verbranden Afvalstoffen, Besluit luchtkwaliteit en NeR. Geef in het MER aan welke randvoorwaarden deze besluiten stellen en of het voornemen hieraan voldoet. Indien aan één of meerdere normen volgens het BVA niet kan worden voldaan, dient te worden aangegeven welke de maximaal haalbare norm is volgende de best beschikbare technieken.

Geef daarbij aan in hoeverre de IPPC van toepassing is op (onderdelen van) de installatie.

4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

4.1 Voorgenomen activiteit en alternatieven

In de startnotitie is beknopt aangegeven hoe de thermische reinigingsinstallatie zal gaan functioneren en welke (na)behandelingen voorzien zijn. Geef daarbij in het MER:

- een nadere toelichting op de thermische verwerkingstechniek waarin onder andere wordt aangegeven welke afvalstoffen verwerkt kunnen worden in de installatie, een onderbouwing waarom de thermische naverbrander ontworpen is op verschillende temperaturen en een nadere onderbouwing van de verwachte verwijderingsrendementen voor zware metalen en dioxinen;
- een gedetailleerdere beschrijving van de werking van de installatie en een proces-schema dat daarop aansluit; beschrijf het waterverbruik en -gebruik en voorzie tabellen en legenda's van de juiste eenheden;
- massa- en energiebalansen van de TAG-verwerking en de verwerking van verontreinigde grond;
- de specificaties van de samenstelling van eind- en restproducten uit de thermische reiniging; geef daarbij aan of deze voldoen aan (de tijdelijke vrijstellingsregeling van) het Bouwstoffen besluit en welke eindbestemming deze restproducten hebben;
- hoe bij de stationaire beregeningsinstallatie rekening wordt gehouden met de weersomstandigheden, zodat een effectieve stofbestrijding is gegarandeerd; geef daarbij aan of andere vormen van stofbestrijding (overkapping of besproeiing met vastleggend middel) emissies beter kunnen voorkomen;
- welke mogelijke storingen in de installatie zich kunnen voordoen en hoe die voorkomen kunnen worden;

- welke bodembeschermende voorzieningen en maatregelen getroffen worden om te voorkomen dat bij calamiteiten ongewenste emissies naar bodem of riool plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld opvangvoorzieningen⁴;
- hoe wordt voorzien in reservecapaciteit of achtervang in geval van storingen of calamiteiten.

Daarbij wordt in de startnotitie aangegeven dat een variant overwogen waarbij grondwater onttrokken zal worden uit dieper gelegen watervoerende pakketten. In het MER dient voor deze variant de grootte van de grondwateronttrekking in beeld te worden gebracht.

4.2 Meest milieuvriendelijke alternatief

Ga bij de ontwikkeling van het meest milieuvriendelijke alternatief (mma) na wat de mogelijkheden zijn om:

- de beschikbare warmte optimaal te benutten;
- de afvalstromen die emissies van kwik en dioxines veroorzaken te weren uit de verwerkingsinstallaties⁵ of indien dit niet mogelijk is, rookgasreiniging toe te passen die specifiek ingericht is om de emissies van deze stoffen te voorkomen.

Volgens de startnotitie zijn twee naverbranders en rookgasreinigingsinstallaties voorzien. Ga na of het mogelijk is om de ontwerpconfiguratie zo te kiezen dat bij uitval van de ene rookgasreinigingsinstallatie overgeschakeld kan worden naar de andere rookgasreinigingsinstallatie. Deze variant kan als een vorm van automatische noodvoorziening gezien worden zodat de kans op ongewenste emissies verminderd wordt.

5. GEVOLGEN VOOR HET MILIEU

5.1 Algemeen

De startnotitie geeft een overzicht van de in beeld te brengen milieueffecten. Deze kunnen in het MER worden uitgewerkt. In onderstaande paragrafen is een overzicht gegeven van de daarnaast nog benodigde aanvullende informatie. Beschrijf de effecten van alle activiteiten die onlosmakelijk verbonden zijn met de thermische reinigingsinstallatie en geef daarbij aan welke effecten uit reeds vergunde activiteiten voortkomen. Geef voor de verschillende milieuaspecten in het MER de gevolgen bij normaal functioneren van de installatie en bij afwijkende omstandigheden zoals bij opstarten, (nood)stop en calamiteiten. Geef daarbij ook aan of er grensoverschrijdende effecten te verwachten zijn⁶.

5.2 Bodem en water

Watergebruik

Voor koeling en ter voorkoming van verstuiving is veel water nodig. Het regenwater van het eigen terrein wordt zoveel mogelijk hergebruikt. Op jaarbasis is er echter een watertekort. Beschrijf in het MER hoe dit tekort zal worden aangevuld, bijvoorbeeld met hemelwater/dakwater van naburige bedrijfsterreinen, en/of met leidingwater, oppervlaktewater of (zout) grondwater. Voor de variant waarin grondwater wordt ont-

⁴ Zie ook bijlage 2, inspraakreactie 5.

⁵ Deze kunnen waarschijnlijk met minder risico's voor ongewenste emissies verwerkt worden in specifiek daarvoor uitgeruste installaties.

⁶ Zie ook bijlage 2, inspraakreactie 3, 5, 6, 7 en 8.

trokken moeten de hydrologische gevolgen en de daaruit volgende milieueffecten van de grondwateronttrekking in beeld worden gebracht.

Afvalwater

Geef in het MER aan in hoeverre de oprichting en het in werking hebben van een thermische reinigingsinstallatie gevolgen zal hebben voor de kwaliteit en de eventuele lozing van bedrijfsafvalwater. Beschrijf daartoe de afvalwaterbehandeling volgens de huidige Wvo-vergunning en de verwerking van procesafvalwater. Geef aan hoe voorkomen wordt dat uitgeloopte opgeloste gevaarlijke stoffen in het procesafvalwater terecht komen in de bodem of riool. Geef daarbij aan of de afvalwaterbehandeling ook nog toereikend is als de thermische reinigingsinstallatie in gebruik is genomen.

5.3

Lucht

Luchtkwaliteit

Beschrijf in het MER de emissies van (fijn)stof, SO₂, NO_x, CO₂, PAK's⁷ (gespecificeerd naar componenten) en zware metalen en geef de berekende immissie concentraties van de installatie. Beschrijf daarnaast de emissies van de toename van het transport van afvalstoffen.

Volgens de startnotitie is sprake van dioxine en kwik in de rookgassen. In de eerste plaats dient voorkomen te worden, door een goede rookgasreiniging, dat emissies plaatsvinden. Als referentie voor de huidige stand der techniek kan de rookgasreiniging bij afvalverbrandingsinstallaties dienen. In de tweede plaats is het noodzakelijk om de bronnen van dioxine en kwik te kennen. Geef daarvoor aan:

- uit welke afvalstromen deze stoffen komen;
- met welke hoeveelheid en regelmaat deze stoffen voorkomen;
- bij het sporadisch voorkomen van deze stoffen: hoe de werking van het rookgasreinigingsfilter gegarandeerd wordt.

Geur

Geef de geuremissie en de geurcontouren van de opslag en verwerking van de afvalstromen.

5.4

Geluid

Geef de geluidsbelasting van de thermische verwerkingsinstallatie inclusief de verwachten toename van transport en beschrijf de geluidcontouren. Beschrijf ook eventuele maatregelen om de geluidemissie te reduceren.

5.5

Natuur

De Eemshaven ligt nabij de Waddenzee. Geef in het MER aan welke effecten te verwachten zijn op dit beschermde gebied. Voor de Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden geldt dat een passende beoordeling uitgevoerd dient te worden, indien niet met zekerheid kan worden uitgesloten dat de activiteit significante gevolgen kan hebben. Kijk ook naar cumulatieve gevolgen tengevolge van andere activiteiten, waaronder bestaand gebruik. Omdat er onduidelijkheid bestaat over de vereisten⁸, adviseren wij om een eventuele passende beoordeling op te nemen in het MER. Indien uit de pas-

⁷ Zie ook bijlage 2, inspraakreactie 4.

⁸ In de Natuurbeschermingswet 1998 staat in art. 19f lid 2 dat de passende beoordeling onderdeel kan uitmaken van de m.e.r. De memorie van toelichting bij deze wet is stilliger, namelijk dat de passende beoordeling deel uitmaakt van de m.e.r.

sende beoordeling blijkt dat significante gevolgen niet kunnen worden uitgesloten, dan dient de zogenaamde ADC-toets⁹ doorlopen te worden.

6. VORM EN PRESENTATIE

In het MER dient recent kaartmateriaal met een duidelijke legenda te worden gebruikt. Geef een plattegrond van de gehele inrichting, waarop de situering van de diverse onderdelen van de reeds vergunde activiteiten en de geplande thermische reinigingsinstallatie is aangegeven. Op minstens één kaart moeten alle topografische namen goed leesbaar zijn weergegeven die in het MER worden gebruikt. Geef daarbij één of enkele aanzichten van de installatie¹⁰. Het kaartmateriaal moet een zodanige schaal hebben dat het voldoende informatief is.

7. VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN

De milieueffecten van de varianten/alternatieven moeten onderling én met de referentie worden vergeleken. Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de mate waarin, dan wel de essentiële punten waarop, het mma en eventueel hiervan afwijkend voorkeursalternatief van elkaar verschillen. Vergelijking moet bij voorkeur op grond van kwantitatieve informatie plaatsvinden.

Bij de vergelijking moeten de doelstellingen en de grens- en streefwaarden van het milieubeleid worden betrokken.

8. LEEMTEN IN INFORMATIE EN EVALUATIEPROGRAMMA

Het MER moet aangeven over welke milieuaspecten geen betrouwbare of volledige informatie kon worden opgenomen vanwege gebrek aan gegevens. Hierbij gaat het uiteraard om milieuaspecten die in de verdere besluitvorming een belangrijke rol kunnen spelen.

De provincie moet bij het besluit aangeven hoe en wanneer een evaluatieonderzoek verricht zal worden om de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en zo nodig aanvullende mitigerende maatregelen te treffen. Het verdient aanbeveling om in het MER reeds aan te geven of er specifieke milieuaspecten zijn die geëvalueerd dienen te worden.

9. SAMENVATTING VAN HET MER

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers en verdient daarom bijzondere aandacht. Het moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER. Daarbij moeten de belangrijkste zaken zijn weergegeven, zoals:

- een korte beschrijving van het voorkeursalternatief, het mma en de milieugevolgen waarbij in ieder geval wordt ingegaan op de hoofdpunten “vergunde situatie en voorgenomen activiteit” en “water en lucht”;

⁹ Dit houdt op grond van art. 19g en 19h van de Nbw respectievelijk in:

- A: zijn er Alternatieve oplossingen voor een project of handeling?

- D: zijn er Dwingende redenen van groot openbaar belang waarom het project toch gerealiseerd moet worden?

- C: welke Compenserende maatregelen zullen dan getroffen worden om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft?

¹⁰ Zie ook bijlage 2, inspraakreactie 8.

- een overzichtelijke vergelijking van de varianten/alternatieven ten aanzien van de milieugevolgen en de argumenten voor de selectie van het mma en het (eventueel hiervan afwijkende) voorkeursalternatief;
- belangrijke leemten in kennis.

BIJLAGEN

bij de richtlijnen voor het milieueffectrapport
thermische reinigingsinstallatie voor teerhoudend asfalt
granulaat en andere afvalstoffen in de Eemshaven

BIJLAGE 1

Kennisgeving van de startnotitie in de Eemsbode en in de Staatscourant d.d. 2 november 2005

	provincie groningen Bezoekadres St. Jansstraat 4 Groningen Alg. tel. 050 - 316 49 11	Afdeling Milieuvergunningen Postadres Postbus 610 9700 AP Groningen Fax 050 - 316 46 32
1664 - 03 KENNISGEVING		
Startnotitie milieu-effectrapportage (m.e.r.) Theo Pouw B.V.- Eemshaven		
Theo Pouw B.V. te Utrecht is van plan om binnen haar aan de Kwelderweg 15 Eemshaven gevestigde inrichting een thermische reinigingsinstallatie voor teerhoudend asfalt, verontreinigde grond en andere zandige en steenachtige afvalstoffen te realiseren. De voorgenomen activiteit is m.e.r.-plichtig. De besluiten waarvoor het milieueffectrapport (MER) zal worden opgesteld zijn: - Een vergunning ingevolge de Wet milieubeheer (Wm); - en mogelijk, afhankelijk van de te kiezen uitvoeringsvariant, een vergunning ingevolge de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo).		
Het bevoegd gezag in het kader van de Wm-vergunning is Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen, en in het kader van de mogelijke Wvo-vergunning is het Waterschap Noorderzijlvest het bevoegd gezag. Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen treden op als het coördinerend bevoegd gezag.		
<u>Procedure</u> Alvorens de benodigde vergunningen kunnen worden verleend moeten de effecten op het milieu van de voorgenomen activiteit worden onderzocht en gerapporteerd in een milieueffectrapport (MER). Met deze bekendmaking van de startnotitie is de wettelijke m.e.r.-procedure gestart. In de startnotitie is een globale aanduiding van de aard en de gevolgen voor het milieu gegeven. Voordat het MER kan worden opgesteld dienen Gedeputeerde Staten van Groningen en het Waterschap Noorderzijlvest richtlijnen vast te stellen waaraan de inhoud van de MER moet voldoen. Ten behoeve van het opstellen van deze richtlijnen is inspraak mogelijk.		
<u>Terinzagelegging</u> De startnotitie ligt van 3 november tot en met 15 december 2005 tijdens kantooruren ter inzage a. in het gemeentehuis van de gemeente Eemshaven, afd. Publiekszaken, Hoofdstraat -West 1 te Uithuizen en buiten kantooruren na telefonische afspraak: tel: 0595-437555 b. in het provinciehuis te Groningen, Sint Jansstraat 4, kamer D112. Buiten kantooruren na telefonische afspraak: tel 050-3164712		
<u>Inspraak</u> Opmerkingen met betrekking tot de te geven richtlijnen kunnen tot en met 15 december 2005 door een ieder schriftelijk worden ingediend bij de Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen, p/a Afdeling Milieutoezicht, postbus 610, 9700 AP te Groningen. Op verzoek kan dit ook mondeling. Daarvoor dient u een afspraak te maken via een van de onderstaande telefoonnummers.		
<u>Inlichtingen</u> Voor nadere informatie kunt u zich wenden tot mevr. W. Degenhart Drenth, tel. 050-3164712, of tot Dhr. W. Snippe, tel. 050-3164925.		

BIJLAGE 2

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats
1.	20051108	Rijksdienst voor de Monumentenzorg	Zeist
2.	20051026	Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek	Zeist
3.	20051122	Stadt Emden	Emden
4.	20051214	Landkreis Leer	Leer
5.	20051128	NABU Kreisgruppe Emden	Emden
6.	20051212	NABU Kreisgruppe Emden	Emden
7.	20051208	Gemeinde Bunde	Bunde
8.	20051201	Landkreis Aurich	Norden